

LEĻMŌ IĻĻISKŪOL
LĪVŌD
INSTITŪT

Liivi keel põliskeelte aastakümnel

Valts Ernštreits

Läti Ülikooli liivi instituut / Tartu Ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituut

State Research Programme "Latvian Studies for the Development of a Latvian and European Society"
"Multifunctional dictionary of Livonian" (VPP-LETONIKA-2021/2-0002)

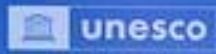
2022-2032 | INTERNATIONAL DECADE OF

Indigenous Languages

Latvia celebrated the launch of the International Decade of Indigenous Languages with one of the most unique Livonian traditions, the birds awakening.

LAUNCH IDIL 2022-2032

UNESCO
International Decade of
Indigenous Languages

13
DEC
2022

High-level celebration event IDIL2022-2032
Evento de celebración de alto nivel IDIL2022-2032
Événement de célébration de haut niveau IDIL2022-2032
Официальное мероприятие высокого уровня IDIL2022-2032

Status of Livonian

- Livonian status as Latvia's indigenous nation is set by the law "On Free Development of Latvia's Ethnical Groups and Their Rights for Cultural Authonomy" (1992).
- The role of Livonian heritage in the formation of Latvian identity is emphasized in the preamble of the Constitution of the Republic of Latvia (2014).
- Livonian language status is set by State Language Law: "The state ensures the preservation, safeguarding, and development of Livonian as an indigenous (autochthonous) language." (1999)

Status of Livonian

- Newest law to strengthen Livonian status is “Law on Latvian Historical Lands” (2021). It defines number of responsibilities of state and municipal institutions towards Livonians, but most importantly – it is the first law to define role of Livonians in development of Latvian nation: “Latviešu vēsturiskajās zemēs uz kuršu, latgaļu, sēļu un zemgaļu sentautu, kā arī seno pirmiedzīvotāju — lībiešu — kultūras un valodas bāzes veidojusies latviešu nācija.”

LU Lībiešu institūts

Latvijas Universitātes Lībiešu institūts dibināts 2018. gada 21. augustā. LU Lībiešu institūts ir pirmā zinātniskā iestāde Latvijā un pasaulē, kuras darbības centrā ir mūsdienīga un vispusīga Latvijas otrās pamattautas un viena no mūsdienu latviešu valodas un kultūras pirmelementiem – lībiešu – un viņu mantojuma pētņiecība.

LU Lībiešu institūta darbības nolūks ir attīstīt pētņjumus plašā ar lībiešiem saistītā tēmu lokā: veicināt valodas, vēstures, arheoloģijas, antropoloģijas, kultūras, folkloras, etnoloģijas, mūsdienu kultūras procesu, šo un citu jomu savstarpējās mijiedarbības izpētņi, kā arī zināšanu par lībiešu mantojumu un ietekmi Latvijā integrāciju dažādās zinātnes nozarēs un pieejamību visai sabiedrībai.

Projects of UL Livonian Institute

- State Research Programme's "Latvian language" sub-project **"Livonian Language"** (2019–2021)
- Fundamental and Applied Research Project **"Documenting and Mapping Livonian Place Names and Creating an Official Place Name Register"**(2020–2022)
- Postdoctoral research support project **"Applying the Common European Framework of Reference for Languages to Livonian: A New Opportunity for Endangered Languages"** (2020–2022)

Projects of UL Livonian Institute

- State Research Programme “**Digital Resources for Humanities: Integration and Development**” (2020–2022)
- JPICH – Cultural Heritage, Identities & Perspectives: Responding to Changing Societies project **Re-voicing cultural landscapes: narratives, perspectives, and performances of marginalised intangible cultural heritage (RCL: ICH)** (2021–2023)
- SRP “Latvian Studies for the Development of a Latvian and European Society” project “**Multifunctional dictionary of Livonian**” (2021–2024)

Situation of the Livonian

- **Livonian community is 250 pax** (actual estimates **ca 1000–1500 pax**; scattered across the country)
- **ca 20 people are able to communicate** in Livonian;
- **ca 50 kids are learning Livonian** in the summer school
- **“Intertwining element of the Livonian cultural space is a Livonian language.** Livonian ICH has developed in tight connection with Latvian ICH impacting it significantly, therefore language for the long time has been a primary marker of the Livonian heritage and a marker of belonging to the Livonian community” (2018, LNKC)

Situation of the Livonian

- Livonian language nowadays **does not function as a language of the community**, it is used in everyday communication sporadically
- Language **has not been generally inherited** because of the lack of motivation and domains
- **Lack of practice** is an obstacle in maintaining language, but also spirit
- **Use of the language requires also effort and intent**, especially because of the lack of proficiency
- **Lack of language proficiency also limits the exploitation of existing collections of the Livonian ICH**

Situation of the Livonian

- **Language is carried on and motivated by the ICH** – e.g. traditions, songs
- **Language** (or connection to speakers) **is an identity marker** that distinguishes Livonian community from others
- **Language is** perceived as separate, **key element regarding Livonian heritage** by the community, elements of the ICH actually carry the language and not *vice versa*
- **Visual manifestations** and elements of the Livonian are **considered as a way of honouring** Livonians and their heritage

Situation of the Livonian

But also:

- **Language** is considered to having **became part of the performance**, stage manifestations of the ICH elements
- **Elements of language that have become linguistic heritage of the majority language**, are not generally felt as Livonian heritage

Key issues

Development and Resources

Domains

Acquisition

Motivation, empathy and support

Vārdi

pīlka | ni'm *s *76*

palama

salā *adj *18*

(a) slepens

◆ **salā mōtkōd** slepenas
domas

(b) liekuļīgs

● **Ārmaztōks algō vōlkō salā.**
Mīlestība lai nav liekuļota.

imāb *adj *151*

sājš

jēngatōks *s *193*

nopūta

lībiešu ▾

levadi atslēgas vārdus...

Meklēt

Vārdi

Formas

Teksti

Cilvēki

Avoti

Vietas

Vārdi

lōja

Meklēt

Notīrīt

T

aaāāčēģīķļņooōōpōōōrštōžū'

Valoda

LV

EE

EN

Kārtošana

Pareiza

Apgriezta

Match case

Y

N

Skaits

50

Redzami 1 - 2 no 2 šķirkljiem

+ Pievienot

1

lōja s *23

laiva

- **vie'da'lli lōja** [L32-7.2](#) allveepaat - zemūdene;
lōja ma'g [TL78b65](#) paadi magu - laivas vēders
- **Se u'm lōja.** See on paat. - Tā ir laiva.
Lōja upāndiz jarā, si'z ta lekš pū'ojō, [KK78b49](#) Paat uppus āra, siis ta lāks pōhja. - Laiva noslika, tad tā nogāja dibenā.
Lōjadōks vīdōt u'm vijļō siņōz ja lōjtōd kuoigiz. [152.2/11](#) Paatidega on viidud vilja sinna ja laaditud laevadesse. - Ar laivām turp ir vesta labība un iekrauta kuģos.

lōja|mīez s *158

laivinieks

Redzami 1 - 2 no 2 šķirkljiem

+ Pievienot

1

Skaņa

alām | saksā

lejasvācietis

agentūr

aģentūra

aigiz

laikā

alābi

vītola-

lībiešu ▾

Ievadi atslēgas vārdu...

Meklēt

Places

lībiešu ▾

Enter keyword...

Search

Follow Us

Scroll to top

Blūm *l*0 kōrand*

Lielirbe [Kōrand nim 1925]

BŠ: Blūmu vecā māja celta 19. gs. beigās, jaunā - pēc Pirmā pasaules kara. Lībiešu kora diriģenta Didriķa Blūma un viņas meitas, lībiešu kultūrpētnieces Valdas Marijas Šūvcānes dzimtās mājas. Blūmi nodega 1973. gada 29. jūnijā.

Blūmi

Bōgajaņi jāra *lcom*

Miķeļtornis

BŠ: Bogajaņi ezers- K/G atzīmē, ka tas strauji aizaug. Mūsdienā kartē vairs ezera nav, tika purvainā vieta.

Bogajaņi ezers

Bōikmis nīt *lcom *0*

Košrags

Buki

Boka *l*0 kōrand*

Lielirbe [Mājpāika Īras (pēc vārda)]

BŠ: viena no vecākajām Lielirbes ciema sētām. Piltenes vaku grāmatā 1582/83. gadā sēta minēta kā *Pueke*. Sēta bijusi apdzīvota pēc Lielā mēra 1710. gadā. 18. gs. vidū tur saimniekojis Buku Janis, viņa pēcnācēji pieņēma uzvārdu Didriksons. Laika gaitā saimnieki Bukos ir mainījušies. 20. gs. Bukos saimniekoja lībiešu Norenbergu dzimta. 1930. gados Bukos bija divas mājas - vecā kopā ar īstu 19. gs. saimniecības ēku kompleksu. Upes malā bija

Key issues

Development and Resources

Domains

Acquisition

Motivation, empathy and support

Manage Page

LI Livõd institūt

Meta Business Suite

- Inbox (3 new comments)
- Planner
- Publishing Tools
- News Feed
- Business apps

Home

Messenger tools

LI Livõd institūt
 @livodinstitut · University

Edit Send Message

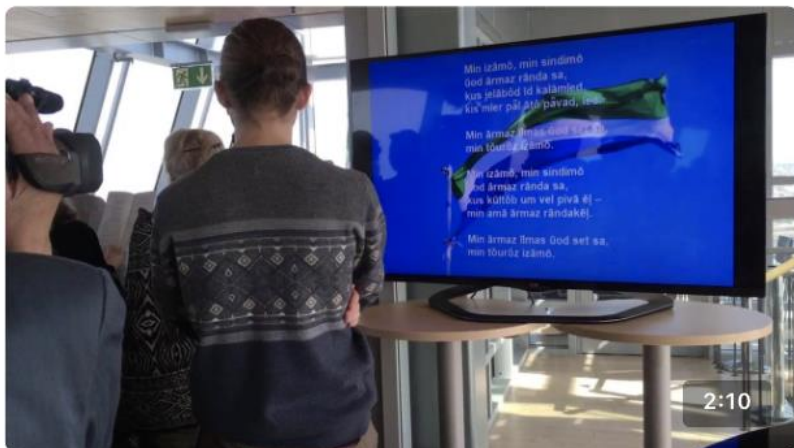
Photos

See all

Videos

See all

Dagmara Ziemele, Ēriks Kāpbergs and 50 others
749 views · 2 years ago

Page transparency

See all

Facebook is showing information to help you better understand the purpose of a Page. See actions taken by the people who manage and post content.

Page created – 1 January 2015

vabā paika

Leanne Barbo and 12 others

1 share

Like

Comment

Share

Write a comment...

Līvō Kēļ

22 March at 21:21 ·

Pāva kītōm: sēkla dīgst * seed is sprouting

<http://www.livones.net/.../vardnica/13074/i%E2%80%999dd%C3%B5>

sīemt idūb

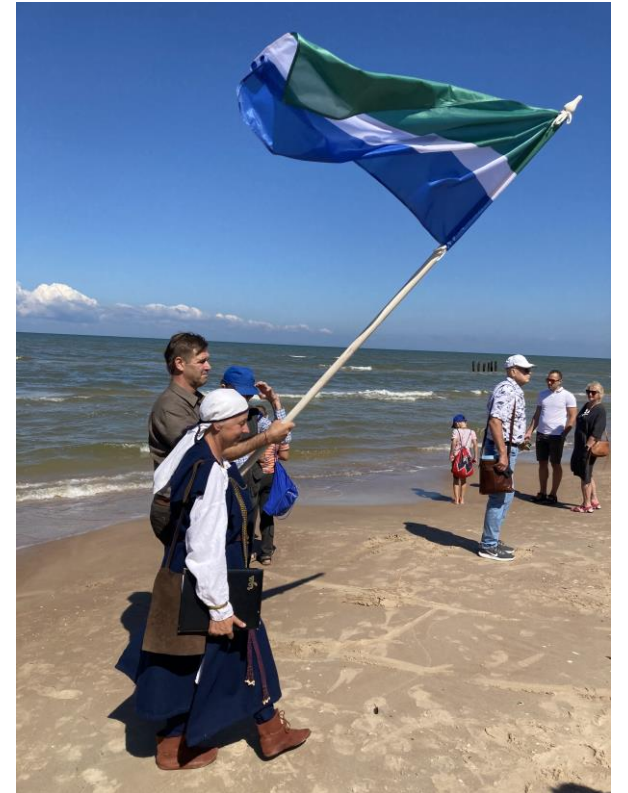
Heli Laanekask, Roy Strider and 20 others

1 share

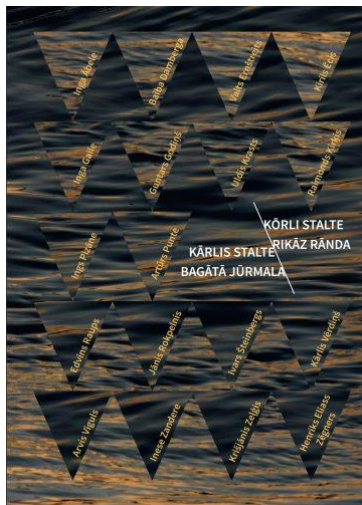
Like

Comment

Share

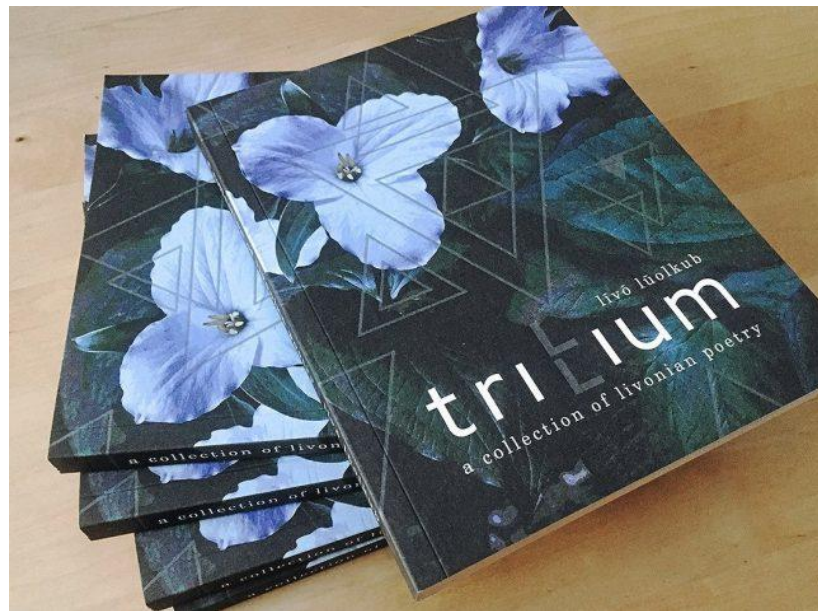
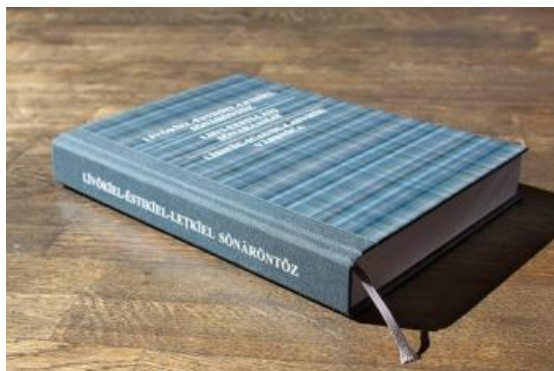
Kõrli Stalte
JELZI SÕNĀ
Ābēd ja irtandōks lugdōbrontōz

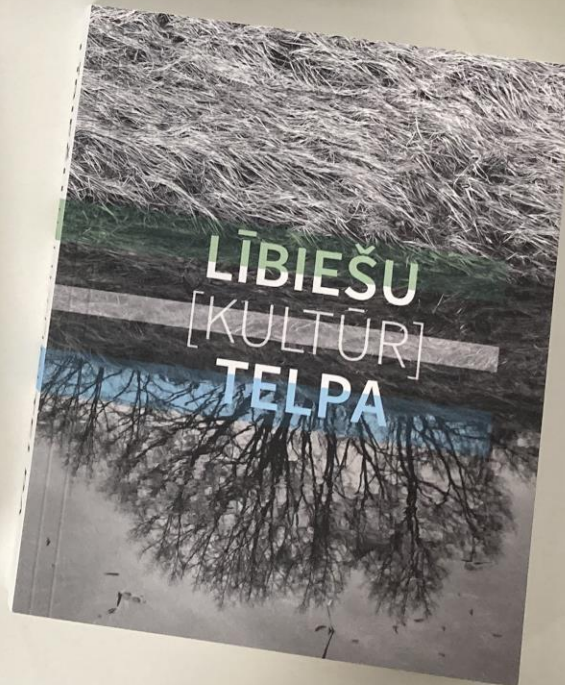
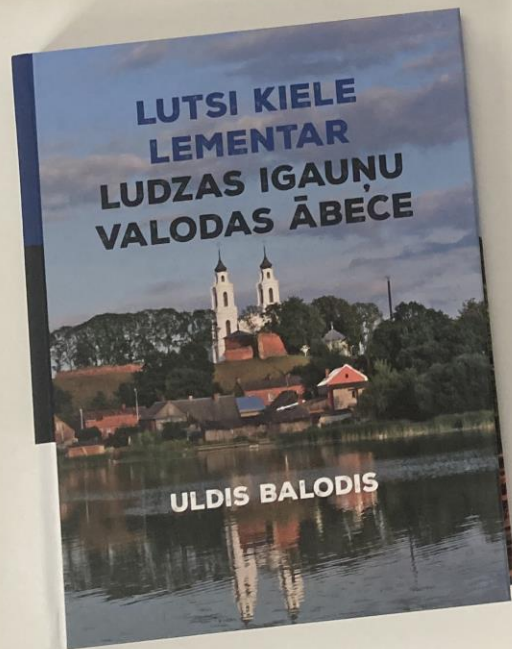
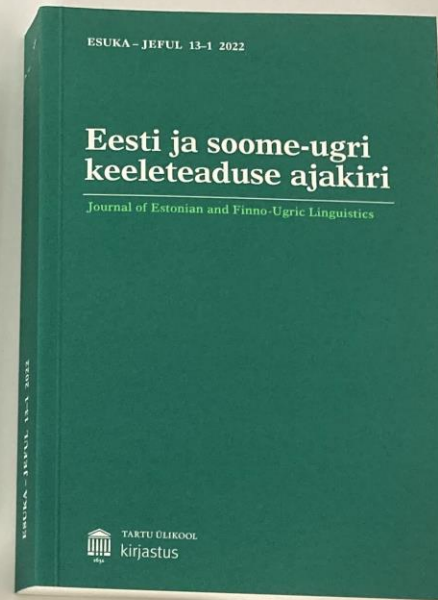
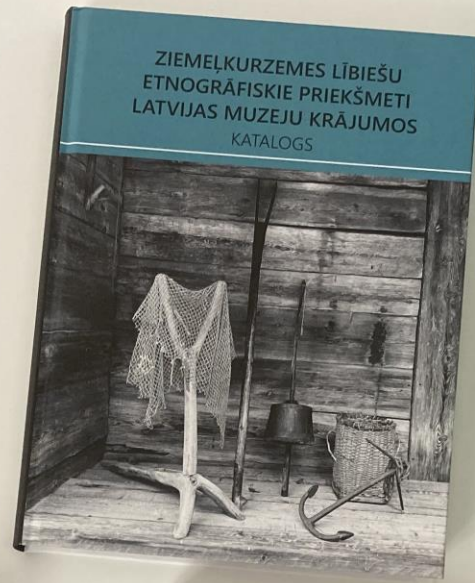

Liivõ
kiel
ja kultūr
Aigast

KUI
SŪLŌBŌD
LĪVLIZT
KĀ
IZNIRST
LĪBIEŠI

Livonian Language līvõ kēļ

@livonianlanguage · Community

Message Now

Read and learn Livonian language - Lug ja op līvõ kieldõ

@learnlivonian · Community

Message Now

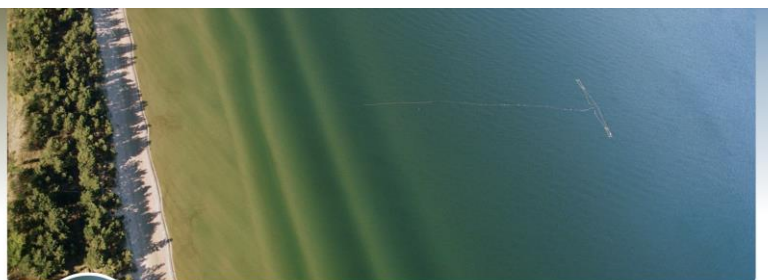
Hi! Please let us know how we can help.

Rīgas libiešu dziesmu ansamblis "Livlist"

@liivlist · Musician/band

Message Now

Līvi . Līvs . Līvlīzt

@libiesi · Community Organization

Message Now

Hi! Please let us know how we can help.

Group by Ieva Zdanovska

Libiešu bērnu un jauniešu nometne - vasaras skola "Mierlinkīzt"

Libiešu krasta ļaudis

Private group · 1.4K members

Edit Cover Photo

LI Livõd institūt

1K likes · 1.3K followers

Advertise

Manage

Edit

Livonian signage

LETMŌ IĻĪSKŪOL
LĪVŌD
INSTITŪT

Livonian signage

Key issues

Development and Resources

Domains

Acquisition

Motivation, empathy and support

Language acquisition

youtube.com/c/LI Līvōd institūt/videos

YouTube LV livonian institute

LI Līvōd institūt
140 subscribers

SUBSCRIBED

HOME VIDEOS PLAYLISTS CHANNELS DISCUSSION ABOUT

Uploads PLAY ALL SORT BY

MIS KĪTŌBŌD LŪOMŌD
LŌL: JULĪS STALTE
LŌLABŌ: JULĪS STALTE, LĒLŪ STALTE, ANNA KĪ STALTE
1:49
Mis kītōbōd lūomōd | Dziedi līdzi un mācies lībiešu...
272 views • 1 week ago

ŪOMŌG UM
LŌL: JULĪS STALTE
LŌLABŌ: ULLA FRASER, ĢIRTS GAĻĪTIS
4:24
Ūomōg um | Dziedi līdzi un mācies lībiešu valodu!
248 views • 2 weeks ago

LUGŪD
LŌL: JULĪS STALTE
LŌLABŌ: KŌRLI OSKAR STALTE, ANNA KĪ STALTE, LĒLŪ STALTE, JULĪS STALTE
2:37
Lugūd | Dziedi līdzi un mācies lībiešu valodu!
544 views • 3 weeks ago

KU MA RANDŌ LĀB
LŌL: ULLA FRASER
LŌLABŌ: ULLA FRASER, ĢIRTS GAĻĪTIS
5:20
Ku ma randō lāb | Dziedi līdzi un mācies lībiešu valodu!
323 views • 1 month ago

TĒJIZT
LŌL: JULĪS STALTE
LŌLABŌ: JULĪS STALTE, LĒLŪ STALTE, ANNA KĪ STALTE, KŌRLI OSKAR STALTE
3:30
Tējizt | Dziedi līdzi un mācies lībiešu valodu!
588 views • 1 month ago

VĒRMŌD
LŌL: ULLA FRASER
LŌLABŌ: ULLA FRASER, ĢIRTS GAĻĪTIS
2:40
Vērmōd | Dziedi līdzi un mācies lībiešu valodu!
748 views • 1 month ago

LĒBA
LŌL: JULĪS STALTE
LŌLABŌ: JULĪS STALTE, LĒLŪ STALTE
2:40
Lēba | Dziedi līdzi un mācies lībiešu valodu!
1.1K views • 1 month ago

Workshop: Digital Approaches to Endangered Language Communities
1:47:51
33 views • 3 months ago

Workshop: Digital Approaches to Endangered Language Communities
2:07:04
33 views • 3 months ago

7 lībiešu valodas stundas. Tizeris / 7 līvō kiel stuņḡō...
4:27
379 views • 6 months ago

7. LĪVLIZT LĒTMŌL / 7. LĪBIEŠI LATVIJĀ
SEIS LĪVŌ KĪEL STUŅḠŌ
19:35
Septiņas lībiešu valodas stundas – 7.stunda / Seis lī...

6. LUGSŌNĀD LĪVŌ KĪELS / 6. SKAITĻI LĪBIEŠU VALODĀ
SEIS LĪVŌ KĪEL STUŅḠŌ
20:28
Septiņas lībiešu valodas stundas – 6.stunda / Seis lī...

5. SUGŌD LĪVŌ KĪELS / 5. RADINIEKI LĪBIEŠU VALODĀ
SEIS LĪVŌ KĪEL STUŅḠŌ
19:40
Septiņas lībiešu valodas stundas – 5.stunda / Seis lī...

4. LĪVŌD KŌOŽNĪMŪD / 4. LĪBIEŠU VIETVĀRDI
SEIS LĪVŌ KĪEL STUŅḠŌ
19:19
Septiņas lībiešu valodas stundas – 4.stunda / Seis lī...

3. VĒRMŌD LĪVŌ KĪELS / 3. KRĀSAS LĪBIEŠU VALODĀ
SEIS LĪVŌ KĪEL STUŅḠŌ
18:35
Septiņas lībiešu valodas stundas – 3.stunda / Seis lī...

Mācību līdzekļi

Video materiāli

Šeit atrodami dažādi video, ko izmantot lībiešu valodas un kultūras iepazīšanai un apguvei.

Seven Livonian language lessons – Lesson 1 | Seis līvõ kīel stuņḁõ – 1. stuņḁõ

Lesson on Livonian No 1: Who are the Livonians?

Seven Livonian language lessons – Lesson 2 | Seis līvõ kīel stuņḁõ – 2. stuņḁõ

Lesson on Livonian No 2: The Sounds of Livonians

Seven Livonian language lessons – Lesson 3 | Seis līvõ kīel stuņḁõ – 3. stuņḁõ

Lesson on Livonian No 3: Colors in Livonian ...

Citi resursi

Sadaļā pakāpeniski tiek pievienoti dažādi materiāli lībiešu valodas iepazīšanai un apguvei.

Kartīte Nr. 1.

Kartīte lībiešu valodas apguvei.
Alfabēts

[Lejupielādēt →](#)

Kartīte Nr. 2

Kartīte lībiešu valodas apguvei.
Krāsas

[Lejupielādēt →](#)

Kartīte Nr. 3.

Kartīte lībiešu valodas apguvei.
Radi

[Lejupielādēt →](#)

[Home](#) > Video materiāli

Op līvõ kīeldõ

Es esmu / Minā um - 1. stunda

Es esmu / Minā um - 2. stunda

Sveiki! / Tēriņš! - 3. stunda

Kā klājas? / Kui jelād? - 4. stunda

Mana ģimene / Min aim - 5. stunda

Skaitļi un pulksteņa laiks / Lugūd ja kīela - 6. stunda

Seko mums

Language learning enhanced by song

← → ↻ youtube.com/watch?v=8uSdcgjs0WE

livonian institute

Ku ma randō lāb,

Ku ma randō lāb | Dziedi līdzi un mācies lībiešu valodu!

323 views • Jan 22, 2021

LI Līvōd institūt 140 subscribers

Orīģināldziesmu cikls tapis ar Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu.

Dziesmas autore: Ulla Frasere

Dziesmas autore: Ulla Frasere
Izpilda: Ulla Frasere, Ģirts Gailītis
Video montāža: DAVISIONfilms
Atbalsta: Latvijas Universitātes Lībiešu institūts

Dziesmas vārdi 🇻🇪 lībiešu valodā:

Ku ma randō lāb 🇻🇪 🇻🇪

(2x)

Ku ma randō lāb,
ma kūoŗōb sāl eļmīdi,
kūoŗōb sāl eļmīdi,
ku ma randō lāb.

Ma ārmaztōb randō, ārmaztōb randō,
ārmaztōb randō, ārmaztōb ma.

(2x)

Ku ma mierrō lāb,
ma īekōb īļ lāinōd,
īekōb īļ lāinōd,
ku ma mierrō lāb.

Ma ārmaztōb mīerda, ārmaztōb mīerda,
ārmaztōb mīerda, ārmaztōb ma.

(2x)

Siz, ku pūgōb tūļ,
ma ailōb pīds jōgŗa,
ailōb pīds jōgŗa,
siz, ku pūgōb tūļ.

Ku ma randō lāb

♩ = 100 (orig. D-dur) Loul: Ulla Fraser

gitār G G G

1. Ku ma ran-dō lāb, ma kūo-ŗōb sāl eļ-mi-di, kūo-ŗōb sāl
eļ-mi-di, ku ma ran-dō lāb. Ma ār-maz-tōb ran-dō, ār-maz-tōb
ran-dō, ār-maz-tōb ran-dō, ār-maz-tōb ma.
2. Ku ma mier-rō lāb, ma īe-kōb īļ lāi-nōd, īe-kōb īļ lāi-nōd, ku ma mier-rō
lāb. Ma ār-maz-tōb mīer-da, ār-maz-tōb

Key issues regarding the Livonian

Development and Resources

Domains

Acquisition

Motivation, empathy and support

Kas ir lībieši:

Lībieši ir Latvijas pirmiedzīvotāji. Lībieši ir radi somugriem – igauņiem, somiem, karēļiem, sāmiem, udmurtiem, komiešiem, mordviešiem, hantiem, ungāriem, muromiešiem un citām tautām.

Kāpēc lībieši ir Latvijā?

Lībieši izveidojušies Latvijā pirms vairāk nekā tūkstoš gadiem un kādreiz apdzīvojuši plašas teritorijas Vidzemē un Kurzemē. Lībiešiem bijusi liela loma tajā, kāda ir mūsdienā Latvija, arī latviešu valoda un kultūra. Vēstures gaitā lībiešu teritorijas ievērojami samazinājušās, un 19. gs. vidū lībieši dzīvoja vairs tikai Vidzemē ap Svētupi un Ziemeļkurzemē – Lībiešu krastā.

Kas ir Lībiešu krasts?

Par Lībiešu krastu (*Līvōd rānda*) tiek dēvēti 14 Ziemeļkurzemes lībiešu zvejniekciemi – Oviši (*Paikmō*), Lūžņa (*Lūž*), Miķeļtornis (*Pizā*), Lielīrbe (*Ira*), Jaunciems (*Ūškilā*), Sikrags (*Sikrōg*), Mazīrbe (*Irē*), Košrags (*Kuoštrōg*), Pitrags (*Pitrōg*), Saunags (*Sānag*), Vaidē (*Vaid*), Kolka (*Kāolka*), Melnsils (*Mustānum*), Gīpka (*Gipk*).

Vairāk par lībiešiem www.livones.net

Karogs

Lībiešu karogs simbolizē Lībiešu krastu – zaļo mežu, balto liedagu un zilo jūru, ko redz zvejnieks, atgriežoties krastā. Karogs radīts jau 1923. gadā, un tā proporcijas, kas ir tādas pašas kā Latvijas karogā, norāda uz saikni ar lībiešu dzimteni – Latviju.

Himna

1923. gadā sacerētie lībiešu himnas “Min izāmō” (“Mana tēvzeme”) vārdi stāsta par Lībiešu krastu, kurā joprojām dzīvo lībieši un skan lībiešu valoda. Tai ir tāda pati melodija kā Somijas un Igaunijas himnai, kas simbolizē lībiešu piederību somugru pasaulei.

Lībiešu tautas nams

1939. gada 6. augustā ar lībiešu, to dzimtenes Latvijas un somugru valstu – Somijas, Igaunijas un Ungārijas – atbalstu Mazīrbē uzcelts Lībiešu tautas nams, kas kļuvis par vienu no Latvijā un aiz tās robežām visvairāk zināmajiem Lībiešu krasta simboliem.

Lībiešu svētki

No 1989. gada katru gadu augusta pirmajā sestdienā pie Lībiešu tautas nama tiek svinēti Lībiešu svētki – gada lielākais notikums lībiešu un lībiešu draugu dzīvē, kurā iespējams iepazīt lībiešu kultūru visā tās daudzveidībā. Ik gadu svētkos ar īpašu lībiešu priekšnesumu piedalās arī lībiešu bērnu un jauniešu nometnes “Mierlinkizt” audzēkņi.

Putnu modināšana

Viena no interesantākajām lībiešu tradīcijām ir putnu modināšana. Senatnē lībieši gadu veidoja vasara un ziema, kuras noteica pēc gājputnu došanās projām un atgriešanās. Senie lībieši uzskatīja, ka putni rudenī neatlido prom, bet pārļāiz ziemu, gulēdami kādā slēpnī – upes dibenā vai ezera un jūras krastā –, un pavasarī tie jāmodina. Mūsdienās putni tiek modināti ar īpašu dziesmu – “Tšitšorlinkizt” – pirmajā sestdienā pēc pavasara saulstāvjiem.

Tautastērps

Lībiešu tautastērpiem ir ilgas tradīcijas – no seno lībiešu apģērba, kuru valkāja lībiešu ciemos tagadējās Rīgas vietā, līdz pat 20. gadsimta Ziemeļkurzemes tērpiem, kuru savdabīgākā daļa ir lībiešu sievas aube – ar skaisti izrotātu pakauša daļu, kurā stari brokāta un zīda lentītēm ievīti auduma gabaliņi un stikla pērlītes.

Ēdieni

Saiknei ar jūru ir svarīga loma lībiešu ēdienu gatavošanā. Tajā plaši izmantotas zivis, bieži apvienojumā ar gaļas vai piena produktiem. Viens no pazīstamākajiem lībiešu ēdieniem ir arī *sīrha* – dižrausis jeb sklandrausis –, kura līdzinieki atrodami gan somu, gan udmurtu un citu somugru tautu virtuvē.

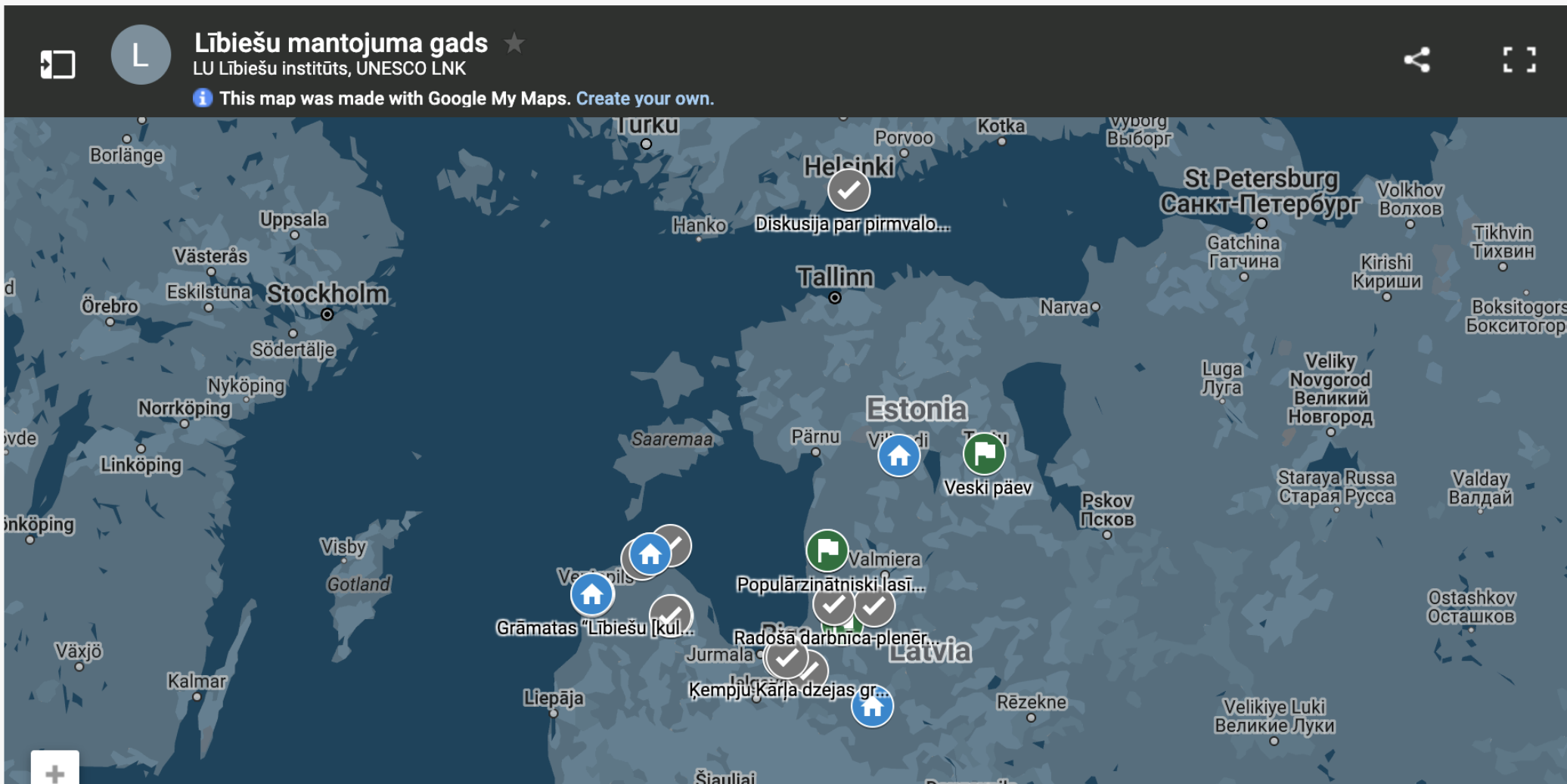

Jūra

Sadzīve Lībiešu krastā ir cieši saistīta ar jūru. Tā gadsimtiem bijusi galvenais iztikas un saimniekošanas avots – dobes dārzeņos mēlo ar jūraszālēm, vistām dod gliemežvākus, bet zivis, visbiežāk butes (jeb plekstes, lestes, kammas), gatavo ar lībiešu ierastajiem paņēmiem – galvenokārt karsto (pepināšanu) un auksto kūpināšanu. Senāk zivju kūpināšanai izmantoti arī čiekuri, un to dara vēl šobrīd.

Lībiešu mantojuma gads

Lībiešu mantojuma diena ★
LU Lībiešu institūts, UNESCO LNK

This map was made with Google My Maps. [Create your own.](#)

Map data ©2023 Google [Terms](#) 20 km Keyboard shortcuts

LEĶMŌ IĻĻISKŪOL
LĪVŌD
INSTITŪT

Paldies! | Tienū!

